

Ocena celująca

Otrzymuje uczeń, który w pełni opanował wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania dla klasy szóstej,

- twórczo i samodzielnie rozwija własne zainteresowania i uzdolnienia,
- proponuje rozwiązania twórcze, niekonwencjonalne,
- wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne, cechują się dojrzałością myślenia,
- nie powiela cudzych pomysłów i poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości,
- podejmuje działalność literacką, kulturalną, prezentuje wysoki poziom merytoryczny oraz artystyczny,

Ocena bardzo dobra

Uczeń opanował prawie pełny zakres wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania dla klasy szóstej, standardami wymagań oraz :

- wypowiedzi pisemne i ustne są całkowicie poprawne pod względem stylistycznym, językowym, interpunkcyjnym, ortograficznym, merytorycznym, logicznym,
- biegle posługuje się encyklopedią i słownikami: języka polskiego, poprawnej polszczyzny, wyrazów bliskoznacznych, frazeologizmów, ortograficznym,
- samodzielnie sporządza notatki z lekcji, selekcjonuje materiał rzeczowy, tworząc mapę mentalną, schemat, wykres, tabelę
- bezbłędnie redaguje opis postaci, określa motywację czynów bohaterów, ocenia ich postępowanie,
- opowiadania twórcze wzbogaca dialogami, elementami opisów,
- ten sam tekst potrafi przedstawić w formie streszczenia, opisu, opowiadania,
- w sposób świadczący o gruntownej znajomości utworu redaguje list do postaci literackiej,
- rozumie i poprawnie posługuje się terminami w zakresie wiedzy o epice, liryce,
- dokonuje samodzielnie analizy i interpretacji wiersza, wyodrębnia tropy stylistyczne, odróżnia obrazowanie realistyczne od fantastycznego,
- ustnie i pisemnie redaguje teksty reklamowe o funkcji perswazyjnej ze zwróceniem uwagi na etyczny wymiar składanych obietnic,
- wymienia rodzaje zaimków, omawia ich odmianę, funkcję w zdaniu, uzasadnia zastosowanie skróconych form zaimków rzeczownych,
- biegle stopniuje przymiotniki, przysłówki nazywa rodzaj stopniowania, pisze poprawnie „nie” z przymiotnikami i przysłówkami w stopniu wyższym i najwyższym,
- rozpoznaje różne typy liczebników, określa jego formy gramatyczne i funkcję w zdaniu, potrafi uzasadnić użycie danego typu liczebnika, odmienia liczebniki złożone,
- stosuje w zdaniu rzeczownik w różnych funkcjach składniowych (podmiotu, dopełnienia, przydawki),
- omawia, podając przykłady, różne sposoby wyrażania orzeczenia oraz podmiotu, przydawki, dopełnienia, okolicznika,
- stosuje poprawnie stronę czynną i bierną czasowników
- określa bezbłędnie formy gramatyczne odmiennych części mowy
- Odmienia bezbłędnie przez przypadki rzeczowniki i zaimki i przez osoby czasowniki o nietypowej odmianie.
- wykonuje wykresy zdań pojedynczych z podmiotem domyślnym, orzeczeniem imiennym oraz zdań bezpodmiotowych
- przeprowadza klasyfikację zdań złożonych współrzędnie, rysuje ich wykresy,
- wskazuje przedrostek lub przyrostek jako formant w jednym wyrazie i jako składnik podstawy słowotwórczej w innym,
- podaje przykłady wyrażen z obocznymi tematami słowotwórczymi,
- daje przykłady wyrazów utworzonych za pomocą różnych formantów,
- zna doskonale wszystkie zasady ortograficzne i potrafi uzasadnić pisownię wyrazów.
- zna i stosuje zasady interpunkcji zdania pojedynczego, złożonego, dialogu.
- rozróżnia budowę fleksyjną i budowę słowotwórczą wyrazu.
- wyjaśnia znaczenie wyrazu poprzez analizę słowotwórczą
- przekształca zdanie na równoważnik zdania i odwrotnie.

- tworzy zdania złożone odzwierciedlające różne zależności między dwoma lub trzema faktami.
- posługuje się szykiem wyrazów w zdaniu dla uzyskania spójności tekstu, w celu uniknięcia dwuznaczności lub śmieszności
- świadomie posługuje się mową zależną i niezależną, relacjonuje dialog w mowie zależnej i niezależnej,
- dostrzega i komentuje wybrany problem w utworze literackim,
- opisuje tekst prasowy uwzględniając jego zawartość informacyjną i prawdziwość,

Ocena dobra

Otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy przewidziane programem nauczania w klasie szóstej.

- czyta poprawnie, stosując zasady prawidłowej intonacji i akcentowania,
- jego wypowiedzi ustne i pisemne mogą zawierać błędy językowe,
- podejmuje próby wypowiadania się w formach określonych podstawą programową : opowiadanie twórcze z dialogiem, elementami opisu; list literacki, list oficjalny, sprawozdanie ze spektaklu teatralnego, filmu, telegram, podanie,
- dobra znajomość tekstu pozwala mu na odtwórcze opowiadanie losów bohaterów, omówienie elementów świata przedstawionego,
- pisze poprawnie plan ramowy i szczegółowy ,
- redaguje teksty reklamowe o funkcji informacyjnej i perswazyjnej
- tworzy notatki w formie tabeli, schematu, wykresu,
- potrafi samodzielnie poprawić własne błędy korzystając ze słownika ortograficznego
- określa i nazywa narratora, rodzaj narracji, redaguje opowiadania twórcze z pozycji różnych narratorów,
- czyta ze zwróceniem uwagi na sensy przenośne,
- interpretuje wiersz ze świadomością roli i charakteru podmiotu mówiącego,
- omawia funkcję środków artystycznych w tekście, wskazuje bezbłędnie środki poetyckiego obrazowania,
- rozróżnia rodzaje i gatunki literackie, nazywa ich cechy, posługuje się terminami w zakresie wiedzy o epice, liryce, dramacie,
- wskazuje różnice między językiem literackim, gwarą w zakresie słownictwa i fonetyki,
- stopniuje przymiotniki, przysłówki nazywa rodzaj stopniowania, pisze poprawnie „nie” z przymiotnikami i przysłówkami w stopniu wyższym i najwyższym
- wymienia rodzaje zaimek, stosuje je w zdaniach,
- określa stronę czasownika, przekształca zdania,
- podaje przykłady różnych typów liczebników, odmienia liczebnik złożony i nieokreślony,
- na przykładach omawia sposób wyrażania orzeczenia i podmiotu,
- wyróżnia dopełnienie, przydawkę i okolicznik, nazywa części mowy, jakimi są wyrażone,
- rozróżnia zdania złożone podrzędnie, buduje wykresy,
- układa przykłady czterech rodzajów zdań złożonych współrzędnie,
- przeprowadza klasyfikację zdań złożonych współrzędnie, rysuje ich wykresy.
- od podanego wyrazu podstawowego tworzy kilka wyrazów pochodnych będących różnymi częściami mowy,
- rozpoznaje wyraz pochodny, który może być podstawowym dla innego wyrazu,
- tworzy wyrazy pochodne od wyrażenia przyimkowego i od czasownika,
- wyjaśnia pisownię podanego wyrazu, odwołując się do wiadomości ze słowotwórstwa, nazywa elementy budowy wyrazu,
- poprawnie stosuje skróty i zapisuje skrótowce,
- wskazuje temat i końcówkę wyrazu, temat oboczny, wymiany głosek,
- przekształca zdania stosując stronę czynną, bierną, zwrotną,
- rozpoznaje barwę uczuciową wyrazu, tworzy wyrazy o zabarwieniu dodatnim i ujemnym,
- określa cel wypowiedzi poprzez informację zawartą w formach trybu czasownika,
- charakteryzuje przebieg linii intonacyjnej poszczególnych rodzajów zdań,
- potrafi samodzielnie poprawiać większość własnych błędów,
- rozróżnia mowę zależną od niezależnej, tworzy właściwe teksty,

Ocena dostateczna

Otrzymuje uczeń, który w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się opanował wiedzę i umiejętności zawarte w podstawie programowej.

- w wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół przestrzega zasad poprawnościowych w zakresie budowy zdań, stosowania poznanego słownictwa i ortografii,
- w miarę samodzielnie posługuje się następującymi formami wypowiedzi : opowiadanie, opowiadanie z dialogiem, streszczenie, opis, sprawozdanie, list, telegram,
- jego technika głośnego i cichego czytania pozwala na zrozumienie tekstu,
- wyróżnia środki poetyckiego obrazowania: przenośnię, uosobienie,
- umie wyróżniać podstawowe elementy świata przedstawionego,
- odróżnia podmiot liryczny od bohatera utworu,
- poprawia popełnione błędy językowe przy pomocy nauczyciela, gromadzi słownictwo na zadany temat,
- włącza dialog w tok opowiadania,
- odczytuje z dialogu informacje o bohaterach,
- tworzy plan własnego opowiadania
- stosuje różne typy notatek, np. wykres, tabela w celu uporządkowania elementów,
- skraca wypowiedź i eliminuje jej drugorzędne elementy,
- w tekstach literackich rozpoznaje intencje,
- odczytuje ilustracje i schematy,
- odczytuje informacje z różnych przystępnych źródeł i zestawia je,
- rozumie pojęcia: fikcja literacka, wątek, fabuła,
- odróżnia odmiany powieści ze względu na tematykę,
- próbuje odczytać wartości zawarte w dziełach sztuki,
- dostrzega walory estetyczne dzieła teatralnego, filmowego, muzycznego,
- opisuje dzieło filmowe lub teatralne uwzględniając jego elementy, swoistość tworzywa i funkcje,
- wyróżnia w tekście czasowniki w formie osobowej i nieosobowej ; określa formę fleksyjną czasowników,
- określa funkcję czasowników w zdaniu,
- odmienia podane rzeczowniki przez przypadki, oddziela temat od końcówki, wskazuje tematy oboczne, nazywa funkcje rzeczowników w zdaniu,
- rozpoznaje w zdaniu zaimki, przysłówki i liczebniki ;
- stopniuje przymiotniki, rozpoznaje te, które się nie stopniają,
- świadomie używa zaimków we własnych tekstach,
- rozróżnia przyimki proste i złożone, wyrażenia przyimkowe,
- nazywa w zdaniu części zdania – podmiot, orzeczenie, dopełnienie, okolicznik, przydawka,
- układa zdania złożone z podanych zdań pojedynczych, trafnie stosuje spójniki ,
- wśród zdań złożonych rozróżnia zdanie złożone współrzędnie i podrzędnie,
- stosuje cudzysłów w cytatach,
- rozpoznaje podstawę uczuciową nadawcy.
- rozróżnia zdania i równoważniki zdań.
- ustala, które wyrazy wchodzą ze sobą w związki składniowe (wpisuje wyrazy w wykresach schodkowych
- rozróżnia przyimki proste i złożone, wyrażenia przyimkowe.
- odróżnia orzeczenie czasownikowe od imiennego.
- na przykładach omawia sposób wyrażenia podmiotów.
- rozpoznaje zdanie bezpodmiotowe.

Ocena dopuszczająca

Uczeń samodzielnie lub przy niewielkiej pomocy nauczyciela wykonuje zadania.

- technika czytania cichego i głośnego pozwala na zrozumienie tekstu,
- błędy językowe, stylistyczne logiczne i ortograficzne popełniane w wypowiedziach pisemnych nie przekreślają wartości pracy i wysiłku, jaki uczeń włożył w ich napisanie, (praca pisemna twórcza powinna zawierać przynajmniej 90 słów)
- przy niewielkiej pomocy nauczyciela pisze, list (zna ich podstawowe elementy) opowiadanie, opis postaci, dialog, sprawozdanie, telegram, notatkę
- układa plan opowiadania (w kolejności chronologicznej), próbuje opowiadać ,
- wymienia części zdania,
- przy pomocy nauczyciela rozróżnia części zdania,
- rozróżnia części mowy: czasownik, rzeczownik, przymiotnik, liczebnik oraz przy pomocy nauczyciela – przyimek, zaimek, przysłówki,

- wskazuje podmiot i orzeczenie, próbuje wskazać związki wyrazów w zdaniu,
- odmienia czasownik , określa osobę , czas, liczbę, tryb,
- odmienia, nazywa przypadek rzeczownika, określa jego rodzaj , liczbę,
- wymienia znane środki poetyckiego obrazowania, odróżnia epitet, porównanie, wyraz dźwiękonaśladowczy,
- przy niewielkiej pomocy nauczyciela posługuje się słownikiem ortograficznym , języka polskiego, wyrazów obcych,
- zna podstawowe zasady ortograficzne, umie zapisać poprawnie wyrazy omówione,
- przepisuje bezbłędnie, z podręcznika, tablicy ,
- wyróżnia wyrazy pokrewne, tworzy rodzinę wyrazów ,
- rozróżnia wyrazy bliskoznaczne (tworzy przynajmniej 2 wyrazy), przeciwstawne (podaje swoje dowolne przykłady),
- układa 2 zdaniową wypowiedź zgodnie z intencją,
- rozróżnia zdania pojedyncze i złożone,
- łączy wyrazy w zespoły składniowe,

Ocena niedostateczna

- Otrzymuje uczeń, który nie spełnił kryteriów na ocenę dopuszczającą.